

OBSAH

Úvodní slovo

Introductory word	2
-------------------------	---

Masarykova univerzita

Masaryk University	6
--------------------------	---

– Celoživotní vzdělávání	9
– Vedení Masarykovy univerzity Senior Management of the University	11
– Ústavy a pracoviště Institutes and other units	12
– Fakulty Masarykovy univerzity Faculties	14

Obecné informace

General Information	16
---------------------------	----

Organizace Univerzity třetího věku

Organization of the University of the Third Age	16
---	----

Program jednotlivých kurzů

Programme	22
-----------------	----

– Základní kurz Univerzity třetího věku, 1. ročník Basic Course of the University of the Third Age, 1st year	22
– Základní kurz Univerzity třetího věku, 2. ročník Basic Course of the University of the Third Age, 2nd year	23
– Nástavbový kurz Univerzity třetího věku, 1. ročník Advanced Course of the University of the Third Age, 1st year	25
– Nástavbový kurz Univerzity třetího věku, 2. ročník Advanced Course of the University of the Third Age, 2nd year	26
– Od pravěku do raného novověku z pohledu archeologie From prehistory to early modern age from archeological point of view ..	27
– Kurz Spirituální dimenze člověka, 1. ročník Programme – The Spiritual Dimension of Man, 1st year	28
– Kurz Spirituální dimenze člověka, 2. ročník Programme – The Spiritual Dimension of Man, 2nd year	30
– Kurz Spirituální dimenze člověka, 3. ročník Programme – The Spiritual Dimension of Man, 3rd year	31
– Kurz Spirituální dimenze člověka – Vyšší kurz, 1. ročník Programme – The Spiritual Dimension of Man, 4th year	32
– Spolek absolventů a přátel MU The Alumni Club of Masaryk University	33

ÚVODNÍ SLOVO

Vážené posluchačky, vážení posluchači

jako prorektor, jemuž byla svěřena do péče Univerzita třetího věku na Masarykově univerzitě, Vám děkuji za zájem o vzdělávání v našich kurzech a zejména si pak velmi cením Vašeho aktivního přístupu k dalšímu vzdělávání.

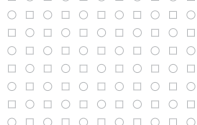
Masarykova univerzita pokládá za velmi důležité podporovat a rozvíjet oblast celoživotního vzdělávání s ohledem na všechny věkové a profesní skupiny obyvatelstva.

První programy celoživotního vzdělávání začala Masarykova univerzita nabízet v akademickém roce 1990/91 a navštěvovalo je jen několik desítek posluchačů. Od té doby se mnohé změnilo – celoživotní vzdělávání se stalo celoevropským trendem a Masarykova univerzita se v této oblasti stává subjektem, která plní svoji roli coby vzdělávací instituce opravdu nad očekávání. Jen pro ilustraci mohu zmínit, že v roce 2008 realizovala všechna pracoviště Masarykovy univerzity celkem 458 programů celoživotního vzdělávání, kterých se zúčastnilo neuvěřitelných 19 810 posluchačů.

Pod pojmem celoživotní vzdělávání se skrývá velmi široká paleta možností osobního rozvoje jak pro absolventy středních škol, tak pro pracující v různých oborech lidské činnosti či seniory. V poslední době se nabídka programů celoživotního vzdělávání zaměřuje i na znevýhodněné skupiny obyvatelstva např. ženy po rodičovské dovolené či čerstvé absolventy. Nabídka je vskutku široká – od akreditovaných studijních programů vedoucích následně k získání akademického titulu přes specializační, rekvalifikační, rozšiřující či doplňující kurzy zvyšující kvalifikaci jejich účastníků po odborná soustředění, semináře či cykly přednášek. Některé semináře jsou zaměřené např. na rozvoj tzv. měkkých dovedností (komunikace, řešení konfliktů, řeč těla, týmová práce) a jsou určeny pro absolventy vysokých škol s cílem pomoci jim při hledání uplatnění.

K této široké paletě programů celoživotního vzdělávání neodmyslitelně patří také Univerzita třetího věku. Na Masarykově univerzitě tato instituce oslaví v akademickém roce 2009/10 dvacáté výročí svého působení. Vznikla

v roce 1990 z rozhodnutí tehdejšího vedení univerzity a směrnicí rektora č. 11/2006 byla definována jako soubor programů celoživotního vzdělávání zaměřených na vzdělávání osob v postproduktivním věku.

Tato úspěšná a dlouhodobá tradice seniorského vzdělávání konvenujících s dlouhodobým záměrem univerzity je podpořena velkým a stále rostoucím zájmem účastníků o vzdělávací aktivity. Vzdělávání v kurzech Univerzity třetího věku probíhá v rozmanitosti organizačních forem a výukových metod s podporou informačních a komunikačních technologií, a přispívá bezesporu k úspěšnosti tohoto programu.

Ve své činnosti se pracovníci U3V zaměřují na důležité úkoly, mezi něž patří např. vytváření podmínek pro mezigenerační dialog, zapojení seniorů na účasti při řešení společných úkolů při současném otevření zdrojů a příležitostí, které může Masarykova univerzita nabídnout, apod. Univerzity třetího věku v Evropě již po několika desetiletích obohacují a zkvalitňují životy seniorů a plní mnohé role, zejména pak společenské či seberealizační, naplňují touhu po vzdělání.

Jsme velmi rádi, že je každoročně rostoucí zájem o účast v kurzech Univerzity třetího věku, a přizpůsobujeme tomu i nabídku vzdělávacích aktivit reflektující rychlý rozvoj všech vědních oborů a současně i aktuální potřeby seniorů. Velký zájem o tento typ vzdělávání dokazují hlavně počty posluchačů. V akademickém roce 2001/2 studovalo na Masarykově univerzitě 300 seniorů a v roce 2008/2009 je to již neuvěřitelných 1770.

Absolventi Základního a Nástavbového kurzu Univerzity třetího věku (o kterých se dočtete na následujících stranách), tedy čtyřletého programu naplněného bohatým vzdělávacím obsahem, se mohou následně přihlásit do Spolku absolventů Masarykovy univerzity, kde byla v akademickém roce 2008/2009 založena sekce Univerzita třetího věku, nabízející další zajímavé aktivity.

Věřím, že v této informační brožuře naleznete všechny potřebné informace, které Vám pomohou při hledání nových příležitostí k dalšímu vzdělávání.

Jan Svatoň
prorektor MU

INTRODUCTORY WORD

Dear students,

as a vice-rector, who has been entrusted with the care of the University of the Third Age at Masaryk University, I would like to thank you for your interest in our training courses. In particular I appreciate your active approach to further education.

Masaryk University considers it very important to support and develop the field of lifelong learning with regard to all ages and professional groups.

First lifelong learning was offered at Masaryk University in the academic year 1990/1991 and was attended by several dozen students. Since then, much has changed – lifelong learning has become a European trend and in recent years there has been a sharp increase in the programs offered and the number of participants. Masaryk University is becoming an institution which fulfills its educational role really beyond expectations. Just for illustration I shall mention that in 2008 Masaryk University realized the total of 458 programs of lifelong learning, attended by an incredible number of 19 810 listeners.

The concept of lifelong learning embodies a very broad range of personal development opportunities for both graduates of secondary schools, working in various fields of human activity, or the elderly. Recently, lifelong learning has been focusing also on disadvantaged groups such as women after parental leave or recent graduates. The offer is really wide – from accredited degree programs leading to a degree through specialization, retraining, extension or additional courses increasing the qualifications of their participants to technical training, seminars and lecture series. Some seminars are aimed at developing so-called soft skills (communication, conflicts solving, body language, team work) and are designed for graduates to help them find a job.

This wide range of lifelong learning programs also inherently includes the University of the Third Age. At Masaryk University this institution celebrates the twentieth anniversary of its existence in the academic year 2009/10. It was founded in 1990 by the decision of university executives of that time, and rector's directive no. 11/2006 defines it as a set of lifelong learning programs focused on education of persons in post-age.

This successful and long-term tradition of senior education fitting with the long-term aim of the university is counterbalanced by a large and growing

participants' interest in educational activities. U3A training courses run in diversity of organizational forms and methods of teaching using information and communication technologies, and that is certainly the merit of success of lifelong learning called the University of the Third Age.

In their activities, the U3A staff focus on important tasks such as formation of intergenerational dialogue, elderly peoples' involvement in the search for solutions of common challenges while opening up the sources and opportunities that Masaryk University can offer. Universities of the Third Age in Europe have, for several decades, been enriching and improving the lives of elderly people and carrying out several roles, mainly in social or self-realization field, fulfilling the desire for education.

We are very pleased by the increasing interest in participating in the courses of the University of the Third Age and we have been adjusting the offer of educational activities, reflecting the rapid development of all scientific disciplines and also the current needs of the elderly. The interest in this type of education is shown mainly by the number of participants. In the academic year 2001/2 there were 300 elderly people studying at Masaryk University and in 2008/2009 it already was an incredible number of 1770.

Graduates of the Basic and Extended Course of the University of the Third Age (whom you will read about on the following pages), a four-year program filled with a rich educational content, can register into the Alumni Club of Masaryk University. Since the academic year 2008/2009 a section of the Third Age University has existed, offering further interesting activities.

I believe that this information booklet will provide you with all the necessary information that will help you find new opportunities for further education.

Jan Svatoň
Masaryk University vice-rector

MASARYKOVA UNIVERZITA

Masarykova univerzita je druhou největší veřejnou vysokou školou v České republice a největší na Moravě. V současnosti sestává z devíti fakult s více než 200 katedrami, ústavů a klinikami. Je jednou z nejvýznamnějších vzdělávacích a vědeckých institucí v České republice a uznávanou středoevropskou univerzitou s demokratickými tradicemi, prosazovanými již od jejího založení v roce 1919. Je také významným sociálním a kulturním aktérem v jihomoravském regionu.

Jednu ze základních priorit na Masarykově univerzitě tvoří věda a výzkum. V soutěžích o podporu výzkumných projektů se Univerzita v posledních letech umísťuje na předních místech, investuje mimořádné prostředky do rozvoje výzkumných a výukových kapacit v novém univerzitním kampusu, rozvíjí aktivity v oblasti transferu vědění a podpory inovací a vědy.

Masarykova univerzita poskytuje vysokoškolské vzdělání v širokém spektru tradičních i moderních univerzitních disciplín a je jednou z nejrychleji rostoucích vzdělávacích institucí v Evropě. V posledních letech se na Masarykovu univerzitu hlásí nejvíce studentů ze všech českých univerzit a přitom je zachována vysoká míra výběrovosti při jejich přijímání.

Masarykova univerzita byla mezi prvními v zavádění strukturovaného třístupňového studia, založeného na kreditovém systému kompatibilním se soustavou ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System).

Charakteristickým rysem je unikátní přístup ke studentům se smyslovým nebo tělesným postižením. Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky zajišťuje, aby studijní obory akreditované na univerzitě byly přístupné těmto studentům, a vytváří podmínky, aby tito studenti mohli dosáhnout stejné úrovně vzdělání jako všichni ostatní.

Zásadní důraz klade Masarykova univerzita na mezinárodní spolupráci s prestižními zahraničními univerzitami a vědeckými institucemi. Podporuje stálou výměnu vědomostí, myšlenek, informací, vědeckých pracovníků, pedagogů a studentů se světem a zajišťuje rovné příležitosti v přístupu ke vzdělání a svobodnému bádání.

MASARYK UNIVERSITY

Masaryk University is the second largest university in the Czech Republic and the largest university in Moravia. Presently, it consists of nine faculties with more than 200 departments, institutes and clinics. Masaryk University is one of the most remarkable educational and scientific institutions in the Czech Republic, and a distinguished Central-European university with democratic traditions, asserted since its establishment in 1919. It is also a significant social and cultural participant in the South Moravian Region.

One of the essential preferences of Masaryk University is Science and Research. In a competition of research project support, Masaryk University has been placed at the forefront, investing extra resources to the progress of research and tutorial potentials in the new university campus, evolving activities in the field of transfer knowledge and innovation and science support.

Masaryk University provides higher education in a wide spectrum of traditional and modern university disciplines, and is one of the most rapidly rising educational institutions in Europe. In the last few years, Masaryk University has been the one with the highest number of student applications among all Czech universities; nevertheless, it keeps high standards in the process of accepting them.

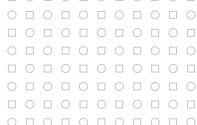
Masaryk University was among the first to implement a structured three-stage study, based on a credit system which is compatible with the ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System).

A special feature of the university is its policy with regard to students with sensory or physical disabilities. The Support Centre for Students with Special Needs ensures that the fields of study accredited by the university are open to those students and that they enjoy the same standards of education as the rest of the university's student body.

Masaryk University places a strong accent on international cooperation with prestigious foreign universities and research institutions. It supports the continuous exchange of knowledge, ideas, information, researchers, instructors and students throughout the world and assures equal chances of access to education and the free exploration of ideas.

CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Univerzita třetího věku na Masarykově univerzitě je součástí celoživotního vzdělávání, které nabízí v současnosti rektorát a všech devět fakult Masarykovy univerzity. Zájemci o studium mohou vybírat z více než 450 programů, z nichž většina je orientována na výkon povolání, zbylé jsou zájmové. Programů CŽV se v kalendářním roce 2008 zúčastnilo cca 19 tis. frekventantů.

V systému celoživotního vzdělávání jsou zahrnuty specializační, rekvalifikační, rozšiřující i doplňující kurzy, a také celé akreditované programy. Programy celoživotního vzdělávání jsou určeny pro ty, kteří chtějí pokračovat ve svém vzdělávání. Umožňují účastníkům další odborný rozvoj, rozšiřování znalostí a dovedností. U některých profesí, jako jsou lékaři, pracovníci ve zdravotnictví a pedagogové, vyplývá povinnost dalšího vzdělávání přímo ze zákona. Za kurzy a programy celoživotního vzdělávání se platí. Cena se u jednotlivých kurzů liší, pohybuje od několika set do desítek tisíc korun. Náklady si hradí účastníci programů sami, v mnoha případech je za ně platí jejich zaměstnavatelé.

Od roku 2008 se lze do programů/kurzů celoživotního vzdělávání přihlašovat také prostřednictvím Obchodního centra MU na adrese <http://obchod.muni.cz>. K dispozici tu jsou nejen kurzy celoživotního vzdělávání (zájmové kurzy, profesní kurzy, rekvalifikační kurzy, e-learningové kurzy, akreditované kurzy pro veřejnost aj.), ale i přípravné kurzy pro zájemce o studium a prodej knih, služeb odborných konferencí nebo dalších služeb.

Systém umožňuje platit on-line – převodem nebo běžnou platební kartou. Výhoda tohoto systému je v mimořádném usnadnění administrativy v ekonomické oblasti (automatické účtování) i studijní evidence (automatický přístup ke studijním službám – do kurzu a ke studijním materiálům, automatické zařazení do seznamu studentů, aj.).

PŘEHLED POČTU POSLUCHAČŮ UNIVERZITY
TŘETÍHO VĚKU NA MASARYKOVĚ UNIVERZITĚ

OVERVIEW OF NUMBER OF PARTICIPANTS OF
THE UNIVERSITY OF THE THIRD AGE AT MA-
SARYK UNIVERSITY

Akademický rok Academic Year	Základní dvouletý kurz Basic 2-year course 1. ročník 1st year	Základní dvouletý kurz Basic 2-year course 2. ročník 2nd year	Nástavbový kurz Advanced course 1. ročník 1st year	Nástavbový kurz Advanced course 2. ročník 2nd year	Spolek absolventů/Klub absolventů Alumni Association	Spirituální dimenze člověka The Spiritual Dimension of Man 1. ročník 1st year	Spirituální dimenze člověka The Spiritual Dimension of Man 2. ročník 2nd year	Spirituální dimenze člověka The Spiritual Dimension of Man 3. ročník 3rd year	Dějiny umění a vizuální kultury History of Art and Visual Culture	CELKEM TOTAL
93/94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300
94/95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300
95/96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	261
96/97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	244
97/98	-	-	-	-	-	-	-	-	-	145
98/99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	256
99/00	-	-	-	-	73	-	-	-	-	279
00/01	187	-	110	-	136	-	-	-	-	433
01/02	199	189	77	109	136	-	-	-	-	710
02/03	203	197	202	77	192	-	-	-	-	871
03/04	214	175	140	134	143	-	-	-	-	806
04/05	223	175	160	127	189	-	-	-	-	874
05/06	224	203	175	143	295	-	-	-	-	1040
06/07	220	200	190	170	365	150	-	-	85	1380
07/08	220	204	180	177	452	150	109	-	64	1556
08/09	221	215	198	187	512	154	96	92	64	1739

VEDENÍ MASARYKOVY UNIVERZITY

SENIOR MANAGEMENT OF THE UNIVERSITY

Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno
tel./phone 549 49 1011, fax 549 49 1070

Rektor Rector	prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M. rektor@muni.cz
Prorektor pro vzdělávací činnost Vice-rector for studies	prof. Ing. Antonín Slaný, CSc. prorektor.stud@muni.cz
Prorektorka pro vědu a výzkum Vice-rector for research and development	prof. RNDr. Jana Musilová, CSc. prorektor.veda@muni.cz
Prorektor pro sociální záležitosti a další vzdělávání Vice-rector for student welfare and lifelong learning	doc. JUDr. Jan Svatoň, CSc. prorektor.soc@muni.cz
Prorektor pro strategii a vnější vztahy Vice-rector for strategy and external relations	doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D. prorektor.strat@muni.cz
Prorektorka pro informační technologie Vice-rector for information technologies	prof. RNDr. Ivana Černá, CSc. prorektor.it@muni.cz
Prorektor pro rozvoj Vice-rector for development	prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc. prorektor.rozvoj@muni.cz
Kvestor Bursar	doc. Ing. Ladislav Janíček, Ph.D., MBA kvestor@muni.cz
Kanclérka Executive assistant to the rector	Mgr. Iva Zlatušková kancler@muni.cz
Ředitel právních a korporátních vztahů Chief legal and policy officer	Mgr. Jiří Nantl nantl@rect.muni.cz
Předseda akademického senátu Academic senate chairperson	doc. JUDr. Filip Křepelka, Ph.D. filip.krepelka@law.muni.cz

VYSOKOŠKOLSKÉ ÚSTAVY A PRACOVISŤE A ZAŘÍZENÍ S CELOUNIVERZITNÍ PŮSOBNOSTÍ

INSTITUTES AND OTHER UNITS

VYSOKOŠKOLSKÉ ÚSTAVY

Mezinárodní politologický ústav Institute of Political Science	doc. PhDr. Břetislav Dančák, Ph.D. dancak@fss.muni.cz
Joštova 10, 602 00 Brno	tel. 549 49 5769
Ústav výpočetní techniky Institute of Computer Science	doc. RNDr. Václav Račanský, CSc. racansky@ics.muni.cz
Botanická 68a, 602 00 Brno	tel. 549 49 2100

PRACOVISŤE A ZAŘÍZENÍ

Archiv Archive	PhDr. Jiří Pulec pulec@rect.muni.cz
Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno	tel. 549 49 6600, fax 549 49 1180
Centrum jazykového vzdělávání Language Centre	PhDr. Hana Reichová, Ph.D. reichova@rect.muni.cz
Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno	tel. 549 49 6816, fax 549 49 1070
Mendelovo muzeum Mendel Museum	Mgr. Ondřej Dostál dostal@rect.muni.cz
Mendlovo nám. 1a, 603 00 Brno	tel. 543 424 043
Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky Support Centre for Students with Special Needs	PhDr. Petr Peňáz penaz@fi.muni.cz
	tel. 549 49 1105, fax 549 49 1120
	Šumavská 15, 602 00 Brno
Centrum zahraničních studií Centre of International Studies	Mgr. Petra Judová judova@rect.muni.cz
Komenského nám. 2, 602 00 Brno	tel. 549 49 1013, 549 49 3382

Centrum pro transfer technologií
Technology Transfer Office

Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno

prof. RNDr. Jan Slovák, DrSc.
slovak@math.muni.cztel. 549 49 1022

Institut biostatistiky a analýz
Institute of Biostat.and Analyses

Kamenice 3, 625 00 Brno

doc. RNDr. Ladislav Dušek, Dr.
ldusek@med.muni.cztel. 549 49 3826

**Správa Univerzitního kampusu
Bohunice | Management of the
University Campus at Bohunice**

Kamenice 5, 625 00 Brno

Ing. Pavel Brančík
brancik@rect.muni.cztel. 549 49 2901, 549 49 3626

Univerzitní centrum Telč
Telč CentreNám. Zachariáše z Hradce 2
588 56 Telč**Ing. Josef Plucar**
plucar@rect.muni.cztel. 549 49 1140

Správa kolejí a menz
Hostels and Canteens

Vinařská 5, 659 13 Brno

Ing. Zdeněk Čížek
cizek@skm.muni.cztel. 549 49 2701

Nakladatelství
University PressAreál VUT Kraví hora
Pavilon T, 602 00 Brno**PhDr. Alena Mizerová**
mizerova@rect.muni.cz

tel. 549 254 840

FAKULTY MASARYKOVY UNIVERZITY

PRÁVNICKÁ FAKULTA FACULTY OF LAW

Veveří 70, 611 80 Brno
tel. 549 49 1211, fax 541 213 162

Děkan fakulty | Dean

prof. JUDr. Naděžda Rozehnalová, CSc., dekan@law.muni.cz

LÉKAŘSKÁ FAKULTA FACULTY OF MEDICINE

Komenského nám. 2, 662 43 Brno
tel. 549 49 1311, fax 549 49 2330

Děkan fakulty | Dean

prof. MUDr. Jan Žaloudík, CSc., dekan@med.muni.cz

PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA FACULTY OF SCIENCE

Kotlářská 2, 611 37 Brno
tel. 549 49 1411, fax 549 49 1420

Děkan fakulty | Dean

doc. RNDr. Milan Gelnar, CSc., dekan@sci.muni.cz

FILOZOFICKÁ FAKULTA FACULTY OF ARTS

Arna Nováka 1, 602 00 Brno
tel. 549 49 1511, fax 549 49 1520

Děkan fakulty | Dean

prof. PhDr. Josef Krob, CSc., dekan@phil.muni.cz

PEDAGOGICKÁ FAKULTA FACULTY OF EDUCATION

Poříčí 7, 603 00 Brno
tel. 549 49 1611, fax 549 49 1620

Děkan fakulty | Dean

doc. RNDr. Josef Trna, CSc., dekan@ped.muni.cz

EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA **FACULTY OF ECONOMICS**

Lipová 41a, 602 00 Brno
tel. 549 49 1711, fax 549 49 1720

Děkan fakulty | Dean

doc. Ing. Martin Svoboda, Ph.D., dekan@econ.muni.cz

FAKULTA INFORMATIKY **FACULTY OF INFORMATICS**

Botanická 68a, 602 00 Brno
tel. 549 49 1811, fax 549 49 1820

Děkan fakulty | Dean

prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc., dekan@fi.muni.cz

FAKULTA SOCIÁLNÍCH STUDIÍ **FACULTY OF SOCIAL STUDIES**

Joštova 10, 602 00 Brno
tel. 549 49 2011, fax 549 49 2020

Děkan fakulty | Dean

Prof. PhDr. Ladislav Rabušic, CSc., dekan@fss.muni.cz

FAKULTA SPORTOVNÍCH STUDIÍ **FACULTY OF SPORT STUDIES**

Sladkého 13, 617 00 Brno
tel. 549 49 2000, fax 549 49 2020

Děkan fakulty | Dean

doc. PhDr. Michal Charvát, CSc., dekan@fsps.muni.cz

OBECNÉ INFORMACE

ORGANIZACE UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU ORGANIZATION OF THE UNIVERSITY OF THE THIRD AGE

Studijní odbor Rektorátu Masarykovy univerzity **Office for Studies, Masaryk University Rector Office**

Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno
u3v@rect.muni.cz, www.u3v.muni.cz

Úřední hodiny | Office Hours

Pondělí 9.00 – 11.00, Středa 9.00 – 11.00

KONTAKTNÍ OSOBY | CONTACT PERSONS

Ing. Barbora Hašková

manažer pro koordinaci celoživotního vzdělávání
Manager for lifelong learning coordination
tel. 549 49 4336
haskova@rect.muni.cz

Mgr. Petr Adamec

referent celoživotního vzdělávání
Lifelong Learning Officer
tel. 549 49 4088
adamec@rect.muni.cz

Miroslava Černošková

referent celoživotního vzdělávání
Lifelong Learning Officer
tel. 549 49 3415
cernoskova@rect.muni.cz

Štanclová Ivana

ekonomka (Telč)
accountant (Telč)
tel. 549 49 1141
stanclova@rect.muni.cz

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Univerzita třetího věku, ve zkratce U3V, je souborem programů celoživotního vzdělávání zaměřeným na vzdělávání osob v postproduktivním věku.

Základním posláním U3V je otevření univerzitních zdrojů poznatků, vědomostí a dovedností pro osoby seniorského věku. Cílem U3V je prohlubovat dosavadní vědomosti, ale i prezentovat nové poznatky, obory a technologie, které jsou jinak seniorům nepřístupné.

PODMÍNKY PŘIJETÍ

- Účastníkem programu U3V může být osoba, která dosáhla věku potřebného pro přiznání starobního důchodu a má úplné středoškolské vzdělání s maturitou. Přihlášky do jednotlivých kurzů U3V se podávají na speciálním formuláři v období květen – červen na Rektorát Masarykovy univerzity, Žerotínovo nám. 9, Brno.
- Účastník je povinen uhradit úplatu (zápisné), jehož výši pro každý akademický rok nebo semestr stanoví prorektor pro sociální záležitosti a další vzdělávání. Pro akademický rok 2009/10 bylo zápisné stanoveno ve výši 600,- Kč.

U3V SE REALIZUJE V NÁSLEDUJÍCÍCH KURZECH

- **Základní kurz** trvající čtyři semestry je zaměřen na otázky zdravého a smysluplného životního stylu ve vyšším věku. Prezentována jsou témata čtyř základních okruhů: Člověk a zdraví, Člověk a příroda, Člověk a umění, Člověk a společnost.
- **Nástavbový kurz** je pokračováním Základního kurzu. Trvá čtyři semestry přihlásit se mohou pouze absolventi kurzu základního. Dodržuje se víceoborový charakter. Posláním kurzu je především stimulace k aktivitě a poskytnutí informací usnadňujících praktické využívání dříve získaných poznatků.
- **Spirituální dimenze člověka – Živá teologie** je kurz, který v rámci Univerzity třetího věku poskytuje příležitost k poznání vybraných otázek z teologie i dalších oborů pojednávajících o duchovním rozměru člověka. Kromě témat historických, biblických, věroučných a morálních se bude hovořit také o poslání křesťana v současné společnosti. Přednášejí zejména pedagogové Masarykovy univerzity a Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Kurz trvá šest semestrů.
- **Spirituální dimenze člověka – Vyšší kurz** navazuje na předchozí kurz a trvá dva semestry.

- **Od pravěku do raného novověku z pohledu archeologie** je tříletý cyklus přednášek, který je realizován ve spolupráci s Ústavem archeologie a muzeologie Filozofické fakulty a klade si za úkol seznámit posluchače se základní terminologií a metodikou oboru archeologie, s periodizací pravěku, středověku a raného novověku, s moderními archeologickými pracovními metodami a také s dějinami bádání v oboru.
- **Spolek absolventů a přátel MU, sekce „Univerzita třetího věku“** je určen absolventům vzdělávání v U3V. Jde o volné pokračování U3V na MU. Přihlásit se mohou pouze absolventi tohoto studia.

KRÁTKODOBÉ KURZY

Nad rámec uvedeného základního programu mají posluchači Univerzity třetího věku možnost vybrat si ze široké nabídky krátkodobých kurzů, přednášek či exkurzí.

V akademickém roce 2008/2009 byly realizovány tyto tematické kurzy:

Kurzy zaměřené na počítačové technologie

Jak pracovat s Informačním systémem MU

Kurz digitální fotografie

Počítačový kurz pro začátečníky

Internetové zdroje obrazových materiálů a fotografií

Základy grafického designu II

Fotografie II

Počítače pro pokročilé

Základy grafického designu

Základy práce s videem.

Výtvarný plenér – Fotografie

Kurzy zaměřené na cizí jazyky

Anglický jazyk pro úplné začátečníky

Anglického jazyky pro začátečníky – pokračování.

Konverzace v anglickém jazyce na nejnižší úrovni

Německý jazyk pro pokročilejší

Německý jazyka pro začátečníky

Německý jazyk pro chronické začátečníky – pokračování kurzu.

Kurzy zaměřené na zdraví a pohybové aktivity

Aquaerobik – kondiční cvičení ve vodě

Kurz pohybových aktivit

Zdraví v seniorském věku

Týdenní kurz pohybově relaxačních aktivit v Telči

Progresivní metody a postupy při cvičení

Další kurzy

Aktuální právní otázky

Světová architektura od pravěku po dnešek v šesti zastaveních

Archeologický výzkum u Divák

Grafické techniky

Jak pracovat s knihovním katalogem

Křížovky vývoje české literatury

Mýty a realita Evropské unie

Skandinávie dříve a dnes

Soudní lékařství

Kurz tvůrčího psaní

Věda a příroda

Lze zpomalit stárnutí

GENERAL INFORMATION EDUCATION CONTENT

University of the Third Age (U3A) is the body of lifelong learning which focuses on the education of persons of retirement age.

The basic mission of U3A is to open the university sources of knowledge, education and skills for seniors. The aim of U3A is to deepen prior educa-

tion, and to present new knowledge, subject areas and technologies which are non-accessible for seniors otherwise.

ADMISSION CONDITIONS

Participant of U3A programme should be a person, who has reached retirement age, and is a holder of a secondary school education. Applications to the individual U3A courses are provided on special forms in the course of May – June at Masaryk University Rector Office, address: Žerotínovo nám. 9, Brno

Participant is obliged to pay the enrolment fee, its amount is set for the academic year or semester by the vice-rector. For the academic year 2007/2008 the amount of 600 CZK was set for the basic course, advanced course, the Spiritual Dimension of Man course, and History of Art and Visual Culture course.

U3A IS IMPLEMENTED WITH THE FOLLOWING COURSES

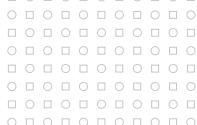
Basic Course lasting for four semesters, it focuses on the matters of healthy and meaningful life style at a later age. Four main topics are presented: Human and Health, Human and Nature, Human and Art and Human and Society.

Advanced Course is a continuation of the Basic Course, and is four-semester long. Only graduates of the Basic Course can apply for the Advanced Course. This course has a multi-specialty character. The mission of the Advanced Course is mainly to provide information that facilitates the practical use of prior knowledge.

The Spiritual Dimension of Man – Active Theology is a course which in the frame of the University of the Third Age provides the possibility to gain the knowledge of chosen issues of Theology and other specialties, which deal with human spiritual dimension. Apart from the historical, scriptural, belief and moral themes, the role of Christians in the contemporary society is to be also discussed in this course. Lecturers of this course are particularly teachers of Masaryk University and Saints Cyril and Methodius Faculty of Theology at Palacký University in Olomouc. This course is six-semester long.

History of Art and Visual Culture is a six-semester long course, which focuses on interesting fields of general history of arts. Participants of this course acquire at least a general idea of styles history and at the same time are informed about news in Art history. This course takes place in Telč.

Alumni Club, University third age is dedicated for graduates of U3A.

It enables an independent continuation of U3A at Masaryk University. Only graduates of U3A can apply for this association.

Other courses offered are short-term thematic courses, e.g. computer courses.

STUDOVNY UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU

- Posluchači U3V mohou využívat bezplatně studovnu s bezbariérovým přístupem, která je umístěna v suterénu budovy Fakulty sociálních studií. Senioři mají k dispozici čtyři počítače, mohou zde číst denní tisk, časopisy, případně si zapůjčit skripta, knihy, encyklopedie, slovníky a populárně naučné publikace o stárnutí. Tituly tematicky korespondují s obsahem přednášek. Knihy, skripta i odborné časopisy jsou posluchačům postupně zakupovány díky finančním prostředkům z projektu AU3V. Ve studovně je také přítomen asistent, který je posluchačům k dispozici.

- Dále mohou posluchači využívat počítačovou učebnu nacházející se na Pedagogické fakultě MU, Poříčí 31. Učebna je vybavena 15 počítači, probíhají zde počítačové kurzy U3V a posluchačům je otevřena i pro samostudium a cvičení. I zde je k dispozici asistent (posluchač PedF).
- V Telči je pro posluchače určena počítačová studovna, která je součástí Univerzitního centra Telč a je vybavena 19 počítači s připojením na internet.
- Všichni posluchači U3V mohou zdarma navštěvovat jednotlivé knihovny MU.

PROGRAM JEDNOTLIVÝCH KURZŮ

ZÁKLADNÍ KURZ UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU

1. ROČNÍK

Místo konání: Brno

ÚVOD DO STUDIA

- 1. Historie a rozvoj Masarykovy univerzity**
doc. Ing. Ladislav Janíček, Ph.D., MBA (kvestor MU)
- 2. Jak studovat v dospělém věku**
doc. PhDr. Evžen Řehulka, CSc. (Pedagogická fakulta MU)
- 3. Mezigenerační učení: prarodiče, rodiče a děti**
prof. PhDr. Milada Rabušicová, Dr. (Filozofická fakulta MU)
- 4. Psychologie životní cesty. Duševní zdraví.**
prof. PhDr. Vladimír Smékal, CSc. (Fakulta sociálních studií MU)

ČLOVĚK A PŘÍRODA

- 5. Příběh krajiny – krajina jako příběh**
Mgr. Pavel Klvač (Fakulta sociálních studií MU)
- 6. Globální ekosystémy a biotické krize v historii Země**
prof. RNDr. Rostislav Brzobohatý, CSc. (Přírodovědecká fakulta MU)

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

- 7. Základní zdravotnická problematika a východiska zdravotní péče**
prof. MUDr. Jan Holčík, DrSc. (Lékařská fakulta MU)
- 8. My a správná výživa**
Mgr. Martin Forejt, Ph.D. (Lékařská fakulta MU)
- 9. Gerontologie – jak se s věkem měníme**
prof. MUDr. Hana Matějovská Kubešová, CSc. (Lékařská fakulta MU)

ČLOVĚK A UMĚNÍ

10. Shakespeare a divadlo

Mgr. Pavel Drábek, Ph.D. (Filozofická fakulta MU)

11. My a oni

prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc. (Filozofická fakulta MU)

12. Parthenon a jeho sochařská výzdoba

PhDr. Marie Pardyová, CSc. (Filozofická fakulta MU)

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

13. Křesťanství a islám

doc. PhDr. Jarmila Bednaříková, CSc. (Filozofická fakulta MU)

14. Psychologická diagnostika: fikce a fakta

prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc. (Filozofická fakulta MU)

15. Jsou důchodci chudí nebo bohatí? Jakou mají perspektivu?

Ing. Robert Jahoda (Ekonomicko-správní fakulta MU)

Změna programu vyhrazena.

ZÁKLADNÍ KURZ UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU

2. ROČNÍK

Místo konání: Brno

ČLOVĚK A UMĚNÍ

1. Národní kulturní památky v ČR

Mgr. Jiří Mihola, Ph.D. (Pedagogická fakulta MU)

2. Sakrální architektura středověké Rusi

doc. PhDr. Pavel Boček, CSc. (Filozofická fakulta MU)

3. Úvod do dějin a kultury Španělska I.

Mgr. Athena Alchazidu (Filozofická fakulta MU)

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

4. **Ochrana lidských práv v českém právním řádu**
JUDr. Kateřina Šimáčková, Ph.D. (Právnická fakulta MU)
5. **Systém managementu jako užitečný nástroj pro organizaci, zájmovou skupinu i každého člověka**
prof. Ing. Ivan Vágner, CSc., MBA (Právnická fakulta MU)
6. **TGM – vrhá jeho odkaz ještě nějaký stín?**
Prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc. (Fakulta informatiky MU)
7. **Ruská politika od Gorbačova po Medveděva (1985-2010)**
Doc. PhDr. Jan Holzer, Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)

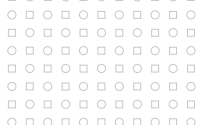
ČLOVĚK A ZDRAVÍ

8. **Ekonomické aspekty fungování zdravotnictví a jeho reforem**
doc. JUDr. Ivan Malý, CSc. (Ekonomicko správní fakulta MU)
9. **Pohyb a duševní zdraví**
PaedDr. Marie Blahutková, Ph.D. (Fakulta sportovních studií MU)
10. **Kardiologie, kardiologové, kardiaci**
prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc. (Lékařská fakulta MU)
11. **Podologie – lidská noha ve zdraví a nemoci**
doc. MUDr. Ivan Müller, CSc. (Lékařská fakulta MU)

ČLOVĚK A PŘÍRODA

12. **K čemu se používá mikroskop na Fakultě informatiky**
RNDr. Vladimír Ulman (Fakulta informatiky MU)
13. **Co jsou digitální knihovny. Příklady a ukázky zajímavých digitálních knihoven ve světě**
RNDr. Miroslav Bartošek, CSc. (Fakulta informatiky MU)
14. **Přírodní katastrofy a rizika v krajině**
RNDr. Vladimír Herber, CSc. (Přírodovědecká fakulta MU)
15. **Hory Jižní Ameriky očima chemika**
doc. Mgr. Hana Cídllová, Dr. (Pedagogická fakulta MU)

Změna programu vyhrazena.

NÁSTAVBOVÝ KURZ UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU

1. ROČNÍK

Místo konání: Brno

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

1. **Co všechno dnes víme o buňce**
Prof. MUDr. Augustin Svoboda, CSc. (Lékařská fakulta)
2. **Lékařství a právo**
prof. MUDr. Jindřich Vomela, CSc., LL.M. (Lékařská fakulta MU)
3. **Přírodní pesticidy**
prof. MUDr. Drahošlava Hrubá, CSc. (Lékařská fakulta MU)
4. **Cvičení pro zlepšení fyzického a psychického stavu seniorů**
Mgr. Roman Grmela, Ph.D. (Fakulta sportovních studií MU)

ČLOVĚK A PŘÍRODA

5. **Hydrometeorologické prognózy**
RNDr. Miroslav Kolář, CSc.. (Přírodovědecká fakulta MU)
6. **Co s CO₂**
RNDr. Jindřiška Svobodová, Ph.D. (Pedagogická fakulta MU)
7. **Arktida a Antarktida – podobnosti a protiklady**
Prof. RNDr. Pavel Prošek (Přírodovědecká fakulta MU)

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

8. **Zdanění nemovitostí**
JUDr. Ing. Michal Radvan, Ph.D. (Právnická fakulta MU)
9. **Cestovní ruch v teorii a praxi**
Ing. Andrea Holešínská (Ekonomicko-správní fakulta MU)
10. **Elektronická bezpečnost – kreditní karty, mobily, internetové bankovníctví**
RNDr. Jan Bouda, Ph.D., doc. RNDr. Václav Matyáš, M.Sc., Ph.D.
(Fakulta informatiky MU)
11. **Česká národní povaha**
prof. PhDr. Vladimír Smékal, CSc. (FSS – Katedra psychologie MU)

12. **Život na středověkém hradě z antropologicko-archeologické perspektivy**
prof. PhDr. Josef Unger, CSc. (Přírodovědecká fakulta MU)

ČLOVĚK A UMĚNÍ

13. **Úvod do dějin a kultury Španělska II**
Mgr. Athena Alchazidu, Ph.D. (Filozofická fakulta MU)
14. **Nedotýkejte se exponátů! Aneb zprostředkování současného výtvarného umění**
Prof. PaedDr. Radek Horáček, Ph.D. (Pedagogická fakulta MU)
15. **Smích středověkého francouzského divadla**
PhDr. Miroslava Novotná, Ph.D. (Pedagogická fakulta MU)

Změna programu vyhrazena.

NÁSTAVBOVÝ KURZ UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU

2. ROČNÍK

Místo konání: Brno

ČLOVĚK A PŘÍRODA

1. **Gregor Mendel, zakladatel genetiky**
prof. RNDr. Jiřina Relichová, CSc. (Přírodovědecká fakulta MU)
2. **Jak je to s darwinismem?**
prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc. (Fakulta informatiky MU)
3. **Sokotra - ostrov v Indickém oceánu**
Mgr. Pavel Klvač (Fakulta sociálních studií MU)
4. **Problémy chemického znečištění životního prostředí**
prof. RNDr. Ivan Holoubek, CSc. (Přírodovědecká fakulta MU)

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5. **Optimalizace pohybového režimu ve stáří za účelem zlepšení kvality života**
doc. PaedDr. Jitka Kopřivová, CSc. (Fakulta sportovních studií MU)

6. **Obezita a dna ve stáří**
prof. MUDr. Hana Matějiovská Kubešová, CSc. (Lékařská fakulta MU)
7. **Moderní trendy v operaci šedého zákalu**
Doc. MUDr. Šárka Skorkovská, CSc. (Lékařská fakulta MU)

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

8. **Politické strany a jejich systém v ČR**
Mgr. Vlastimil Havlík (Fakulta sociálních studií MU)
9. **Správní řízení v ČR**
JUDr. Radek Ondruš
10. **Internet budoucnosti**
doc. RNDr. Luděk Matyska, CSc. (Fakulta informatiky MU)
11. **„Benešovy dekrety“ – otevřená kauza**
JUDr. Et Bc. Jaromír Tauchen, Ph.D., LL.M. (Právnická fakulta MU)

ČLOVĚK A UMĚNÍ

12. **Řecká tragédie jako nástroj poznání**
Prof. PhDr. Eva Stehlíková (Filozofická fakulta MU)
13. **Ochrana architektonického a urbanistického dědictví v ČR**
Ing. arch. Lea Vojtová, Ph.D. (Ekonomicko-správní fakulta MU)
14. **Japonské divadlo**
Mgr. Jakub Havlíček, PhD., (Filozofická fakulta MU)
15. **Profesionální divadlo v Brně v letech 1668–1733**
doc. PhDr. Margita Havlíčková (FF – Katedra divadelních studií MU)

Změna programu vyhrazena.

OD PRAVĚKU DO RANÉHO NOVOVĚKU Z POHLEDU ARCHEOLOGIE

1. ROČNÍK

Místo konání: Telč

1. **Úvod do studia archeologie.**
Prof. PhDr. Vladimír Podborský, DrSc. (Filozofická fakulta MU)
2. **Metodologie oboru archeologie a spolupráce s ostatními**

vědami a disciplínami.

Prof. PhDr. Zdeněk Měřinský, CSc. (Filozofická fakulta MU)

3. **Podíl muzeologie na ochraně materiálního i duchovního kulturního dědictví.**
PhDr. Jan Dolák a Mgr. Pavel Holman (Filozofická fakulta MU)
4. **Chronologie pravěku, středověku, raného novověku a metody datace.**
Přednášející: Mgr. Pavel Hložek (Filozofická fakulta MU)
5. **Etnicita pravěkých, středověkých a raně novověkých kultur.**
Prof. PhDr. Václav Blažek, CSc. (Filozofická fakulta MU)
6. **Přírodní prostředí v pravěku, středověku a raném novověku. Vznik a vývoj rodu Homo.**
Mgr. Inna Mateiciucová, Ph.D. (Filozofická fakulta MU)
7. **Nejnovější výsledky výzkumů tábořišť a hrobů „lovců mamutů“**
Doc. PhDr. Martin Oliva, Ph.D. (Filozofická fakulta MU)
8. **Dějiny starší a střední doby kamenné (paleolit a mesolit).**
Mgr. Ludmila Kaňáková Hladíková (Filozofická fakulta MU)
9. **Vznik produktivního způsobu života – neolitická evoluce a revoluce.**
Doc. PhDr. Eliška Kazdová, CSc. (Filozofická fakulta MU)
10. **Pozdní doba kamenná.**
Mgr. Martin Kuča (Filozofická fakulta MU)
11. **Počátky zemědělských kultur a výzkumy Ústavu archeologie a muzeologie FF MU v Sýrii.**
Mgr. Inna Mateiciucová, Ph.D. (Filozofická fakulta MU)
12. **Dějiny doby bronzové a doby popelnicových polí.**
Mgr. Klára Šabatová, Ph.D. (Filozofická fakulta MU)
13. **Dějiny starší doby železné – halštatské.**
Prof. PhDr. Vladimír Podborský, DrSc. (Filozofická fakulta MU)
14. **Halštatská civilizace – periferní odraz rané řecké antiky.**
Prof. PhDr. Jan Bouzek, DrSc. (Filozofická fakulta MU)
15. **Výzkumy Ústavu archeologie a muzeologie FF MU v Těšeticích-Kyjovicích, okr. Znojmo.**
Doc. PhDr. Eliška Kazdová, CSc. (Filozofická fakulta MU)

KURZ SPIRITUÁLNÍ DIMENZE ČLOVĚKA

1. ROČNÍK

Témata kolokvií se shodují s tématy přednášek daného akademického roku. **Konzultační hodiny koordinátora kurzu začínají půl hodiny před každou přednáškou a končí nejdříve půl hodiny po přednášce.** Kromě toho si posluchači mohou vyžádat konzultace **individuálně** v závislosti na dopravním spojení.

1. **Proč a jak studovat ve vyšším věku**
prof. MUDr. ThLic. Květoslav Šipr, CSc. (Cyrilometodějská teologická fakulta a Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci)
2. **Křesťanský životní styl**
Prof. PhDr. Vladimír Smékal, CSc. (Fakulta sociálních studií MU)
3. **Duchovní život – co je to**
Vojtěch Kodet, ThD., OCarm. (Generální delegát Řádu karmelitánů v ČR)
4. **Cesty k poznání Boha ze stvoření**
Dr. Ing. Eduard Krumpolc, CSc., Th.D. (CMTF Univerzity Palackého v Olomouci)
5. **Tajemství Nejsvětější Trojice**
ThDr. Stanislav Drobný (Biskupství brněnské)
6. **Jak zakusit Boží lásku a odpuštění ve svém životě**
ThLic. Stanislav Pacner (CMTF Univerzity Palackého v Olomouci)
7. **Pravda, dobro a krása v dílech sv. Augustina**
Prof. PhDr. Petr Osolobě, Ph.D. (Filozofická fakulta MU)
8. **Křesťanský význam Vánoc**
Mons. ThLic. Vojtěch Cikrle (biskup brněnský)
9. **Svatost v dnešní době**
ThLic. Václav Slouk (kanovník brněnské kapituly)
10. **Starý člověk v rodině**
Mons. Mgr. Jiří Mikulášek (Generální vikář brněnské diecéze)
11. **Literatura a náboženství – básník Jaroslav Durych**
Doc. PhDr. Karel Komárek, Ph.D. (Filosofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci)
12. **Co pro mě znamená a může znamenat modlitba**
ThLic. Pavel Havlát, OM (Biskupství brněnské)
13. **Svatost smíření**
P. Mgr. Lesław Mazurowski, OFMConv. (Provincie Řádu minoritů)

14. **Druhý vatikánský koncil a jeho vliv na vývoj křesťanství**
Doc. PhDr. Jiří Hanuš, Ph.D. (Filosofická fakulta MU)
15. **Co máme vědět o bioetice**
Prof. MUDr. ThLic. Květoslav Šípr, CSc. (Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci)

Změna programu vyhrazena.

KURZ SPIRITUÁLNÍ DIMENZE ČLOVĚKA

2. ROČNÍK

Témata kolokvií se shodují s tématy přednášek daného akademického roku. **Konzultační hodiny koordinátora kurzu začínají půl hodiny před každou přednáškou a končí nejdříve půl hodiny po přednášce.** Kromě toho si posluchači mohou vyžádat konzultace **individuálně** v závislosti na dopravním spojení.

1. **Nebojte se stáří**
Prof. MUDr. ThLic. Květoslav Šípr, CSc. (Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci)
2. **Člověk jako jednota těla a duše**
ThDr. Stanislav Drobný (Biskupství brněnské)
3. **Židé – starší bratři křesťanů**
Dr. Ing. Eduard Krumpolc, CSc., Th.D. (CMTF Univerzity Palackého v Olomouci)
4. **Vánoce ve středověké literární kultuře**
Prof. PhDr. Jana Nechutová (Filozofická fakulta MU)
5. **Světla a stíny středověku**
PhDr. Radomír Malý (Teologická fakulta Jihočeské univerzity)
6. **Smysl života ve světle učení Viktora Frankla**
Doc. PhDr. Pavel Navrátil, Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)
7. **Češi a Slováci včera a dnes**
Doc. PhDr. František Čapka, CSc. (Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity)
8. **Podíl laiků na pastoraci**
Mgr. Petr Nešpor (Biskupství brněnské)
9. **Poutní tradice a poutní místa**
Mgr. Jiří Mihola, Ph.D. (Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity)

10. **Výchova v rodině a vliv médií**
ThDr. PhDr. Radek Mezuláník, Ph.D. (Univerzita J.A.Komenského a Rada České televize)
11. **Eucharistie v pohledu sv. Tomáše Akvinského**
PhDr. Štěpán Martin Filip, Th.D. (CMTF Univerzity Palackého v Olomouci)
12. **Evropa a náboženství**
Doc. PhDr. Stanislav Balík, PhD. (Fakulta sociálních studií MU)
13. **Církev jako společenství**
ThLic. Jiří Kaňa (Biskupství brněnské)
14. **Existuje spravedlivá válka?**
Mgr. Milan Mičo, ThD. (CMTF Univerzity Palackého v Olomouci)
15. **Moderní biotechnologie a etika**
Prof. MUDr. ThLic. Květoslav Šipr, CSc. (Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci)

Změna programu vyhrazena.

KURZ SPIRITUÁLNÍ DIMENZE ČLOVĚKA

3. ROČNÍK

Témata kolokvií se shodují s tématy přednášek daného akademického roku. **Konzultační hodiny koordinátora kurzu začínají půl hodiny před každou přednáškou a končí nejdříve půl hodiny po přednášce.** Kromě toho si posluchači mohou vyžádat konzultace **individuálně** v závislosti na dopravním spojení.

1. **Stáří jako dar**
Prof. MUDr. ThLic. Květoslav Šipr, CSc. (Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci)
2. **Význam křesťanské naděje**
ThLic. MUDr. Bogdan Sikora, OFMConv. (Biskupství brněnské)
3. **Společnost v době baroka**
PhDr. Radomír Malý (Teologická fakulta Jihočeské univerzity)
4. **Světcí se vztahem k městu Brnu**
MUDr. Helena Šiprová (Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně)
5. **Sociální nauka církve**
PhDr. František Schildberger (Filosofická fakulta Masarykovy univerzity)

6. **Kněží – mučedníci komunismu**
Mons. Mgr. Jiří Mikulášek (Generální vikář brněnské diecéze)
7. **Asijská náboženství a jejich poselství**
Dr. Ing. Eduard Krumpolc, CSc., Th.D. (CMTF Univerzity Palackého v Olomouci)
8. **Církev a média**
Ing. Jiří Florian (Česká televize)
9. **Rodina a slavení neděle**
SLLic. Ing. Pavel Kopeček (CMTF Univerzity Palackého v Olomouci)
10. **Nové poznatky biomedicíny ve světle křesťanské etiky**
Prof. MUDr. Augustin Svoboda, CSc. (Lékařská fakulta MU v Brně)
11. **Proč sledovat TV Noe**
P. PaedDr. ThLic. Marcel Puvák (biskupství ostravsko-opavské)
12. **Holocaust a naše generace**
Prof. PhDr. Jiří Šrámek, CSc. (Filozofická fakulta MU)
13. **Mnišství a počátky řádů**
Mgr. Jiří Mihola, Ph.D. (Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity)
14. **Bible o stvoření světa**
ThLic. Stanislav Pacner (CMTF Univerzity Palackého v Olomouci)
15. **Zdraví a nemoc ve stáří**
Prof. MUDr. ThLic. Květoslav Šipr, CSc. (Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci)

KURZ SPIRITUÁLNÍ DIMENZE ČLOVĚKA, VYŠŠÍ KRUZ, 4. ROČNÍK

Témata kolokvií se shodují s tématy přednášek daného akademického roku. **Konzultační hodiny koordinátora kurzu začínají půl hodiny před každou přednáškou a končí nejdříve půl hodiny po přednášce.** Kromě toho si posluchači mohou vyžádat konzultace **individuálně** v závislosti na dopravním spojení.

1. **Pravda u lůžka nemocného**
Prof. MUDr. ThLic. Květoslav Šipr, CSc. (Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci)
2. **Staré a nové umění v kostele sv. Jiljí v Brně-Komárově (exkurze)**
Vladimír Matoušek (akademický sochař)

3. **Řády a kongregace novověku**
Mgr. Jiří Mihola, Ph.D. (Pedagogická fakulta MU)
4. **Proč nesouhlasím s eutanazií**
Prof. MUDr. Marta Munzarová, CSc. (emeritní profesorka Lékařské fakulty MU)
5. **Modlitba v životě křesťana**
ThLic. Václav Slouk (Biskupství brněnské)
6. **Latina v dějinách (katolické) církve**
Mgr. Pavel Černuška, Ph.D. (CMTF Univerzity Palackého v Olomouci)
7. **Umírání doma a v nemocnici**
MUDr. Ondřej Sláma, Ph.D. (Masarykův onkologický ústav)
8. **Proč se přírodovědci posmívají „Inteligentnímu plánu“**
Prof. MUDr. Jiří Vácha, DrSc. (Lékařská fakulta MU)
9. **Dar eucharistie**
Mgr. Ing. Jiří Rous (Biskupství brněnské)
10. **Bible o stvoření světa**
ThLic. Stanislav Pacner (CMTF Univerzity Palackého v Olomouci)
11. **Vztah mezi lékařem a nemocným**
MUDr. Helena Šiprová (Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně)
12. **Shakespeare a náboženství**
Prof. PhDr. Petr Osolsobě, Ph.D. (FF Masarykovy univerzity)
13. **Duševní hygiena a spiritualita**
Prof. PhDr. Vladimír Smékal, CSc. (FSS Masarykovy univerzity)
14. **Postava sv. Václava v českých dějinách**
PhDr. Radomír Malý (Teologická fakulta Jihočeské univerzity)
15. **Kurz Spirituální dimenze člověka končí. A co dál?**
Prof. MUDr. ThLic. Květoslav Šípr, CSc. (Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci)

Změna programu vyhrazena.

SPOLEK ABSOLVENTŮ A PŘÁTEL MU

Sekce: Univerzita třetího věku

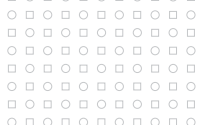
Místo konání: Brno

SMĚR PŘÍRODOVĚDNÝ

1. **Proměny klimatu v posledním tisíciletí, vliv člověka na změny klimatu**
Mgr. Jarmila Burianová, Ph.D. (Geografický ústav PŘF MU)
2. **Třetí svět a politika rozvoje'**
RNDr. Petr Daněk, Ph.D (Geografický ústav PŘF MU)
3. **Současná Kuba – otázky a odpovědi**
Prof. PhDr. Petr Chalupa, CSc. (Pedagogická fakulta)
4. **Podkarpatská Rus**
Mgr. Pavel Klvač, Ph.D. (Fakulta sociálních studií)
5. **Alternativní možnosti motivace ve výuce chemie**
Doc. Mgr. Hana Cídllová, Dr. (Pedagogická fakulta)
6. **Mikroby a my**
Doc. RNDr. Miroslav Němec, CSc. (Přírodovědecká fakulta)

SMĚR SPOLEČENSKOVĚDNÝ

7. **Hospodářská krize – současná hospodářská a finanční krize v ČR**
Ing. Oldřich Králík, CSc. (Pedagogická fakulta)
8. **Vytváření mezigeneračních vztahů, ateismus**
PhDr. Denisa Denglerová, Ph.D. (Pedagogická fakulta)
9. **Dějiny českého ženského hnutí**
Mgr. Denisa Nečasová, (Filozofická fakulta)
10. **Peníze a platební styk**
JUDr. Dana Šrámková, Ph.D. (Právnická fakulta)
11. **Současná krajní pravice v ČR**
PhDr. Josef Smolík, Ph.D. (Fakulta sociálních studií)
12. **Zákruty vědy 20. a počínajícího 21. století**
Prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc. (Fakulta informatiky)

SMĚŘ HUMANITNÍ

13. **Alternativní divadla tehdy a dnes**
MgA. David Drozd (Filozofická fakulta)
14. **Antické umění a jeho původní polychromie**
PhDr. Marie Pardyová, CSc. (Filozofická fakulta)
15. **Pohledy na barokní umění**
Prof. PhDr. Michaela Hashemi (Ph.D., Filozofická fakulta)
16. **Světové kulturní dědictví UNESCO**
Ing. Arch. Lea Vojtová, Ph.D. (Ekonomicko správní fakulta)
17. **Chat noir**
PhDr. Miroslava Novotná, Ph.D., Pedagogická fakulta
18. **Architektonické krásy moravských hradů a zámků**
Doc. PhDr. Vladimír Spousta (Pedagogická fakulta)

SMĚŘ ZDRAVOVĚDNÝ

19. **Rekreologie**
Mgr. Sylva Hřebíčková (Fakulta sportovních studií)
20. **Prostředky předcházení nespecifickým bolestem krční a bederní páteře ve střední a starším věku (ergonomie, škola zad, pohybová hygiena)**
Mgr. Lenka Beránková, Ph.D. (Fakulta sportovních studií)
21. **Deprese pozdního věku**
Prof. MUDr. Eva Češková, CSc., (Lékařská fakulta)
22. **Aktuality v chirurgické diagnostice a terapii**
Prof. MUDr. Jindřich Vomela, CSc., LL.M. (Lékařská fakulta)
23. **Problematika kvality zdravotní péče**
MUDr. Aleš Bourek, Ph.D. (Lékařská fakulta)
24. **Programing; mnohé nemoci dospělého věku začínají před narozením**
prof. MUDr. Drah. Hrubá, CSc. (Lékařská fakulta)

Změna programu vyhrazena.

Vydala Masarykova univerzita
Editor **Barbora Hašková**
Redakce **Petr Adamec**
Fotografie **Aleš Ležatka**
Grafická úprava **PORTA DESIGN s.r.o.**
Náklad 2000 výtisků
Brno, 2009